

"Značaj sistematskih pregleda u prevenciji karcinoma grlića materice"

Jasmina Sejdinović autor

Mirza Ahmetovic koautor

Karcinom grlića materice jedan je od najčešćih malignih tumora širom svijeta i čini svih 10% malignih tumora žena. Učestalost obolijevanja od karcinoma grlića materice u svijetu je 470.000 novih slučajeva u svijetu godišnje. Najčešće obolijevaju žene starosne dobi između 30 i 45 godina, mada je 35% oboljelih žena mlađe od 40 godina. Žene starije od 65 godina čine 10% oboljelih, a ova dobna skupina najčešće umire od bolesti, što je vezano za uznapredovalost bolesti u vrijeme dijagnoze.

- U Europskoj uniji: 60 000 žena oboli 30 000 žena umre
- U Europi svakih 18 minuta jedna žena umre od raka grlića maternice
- Karcinom grlića je deseti najčešći uzrok smrtnosti među karcinomima u svijetu
- Drugi najčešći karcinom po incidenci među ženama u Bosni i Hercegovini poslije karcinoma dojke
- U većini razvijenijih zemalja incidenca karcinoma grlića materice je u padu zbog redovnih skrininga i boljeg liječenja

Faktori rizika

1. genitalne infekcije (HPV)
2. pušenje
3. seksualna aktivnost u ranoj mladosti (prije 16. godine)
4. brojni seksualni partneri (muškarci nosioci HPV)
5. nedostatak normalnog imunološkog odgovora
6. (HIV pozitivne žene, imunosupresivna terapija)
7. hormonska kontracepcija
8. žene koje nisu redovito radile Papa nalaz kod ginekologa
9. način života (loš socioekonomski status)

Karcinom grlića materice može se otkriti na vrijeme i to:

1. Uzimanjem PAPA brisa
2. Testiranjem na HPV ako PAPA bris nije uredan
3. Kolposkopijom, ako je nalaz PAPA brisa nejasan

Papa bris je nezamjenjiva skrining metoda, a ukoliko je skrining redovan 3-10 x smanjuje mogućnost za nastanak karcinoma grlića materice. Omogućava rano otkrivanje i liječenje prekanceroznih lezija. Teoretski gledano, nijedna žena ne bi smjela oboljeti od raka grlića maternice! Zašto što je grlić maternice organ koji je dostupan oku tokom ginekološkog pregleda (zna se uzročnik, HPV). U Domu zdravlja u Tuzli postoji mogućnost testiranja PAPA testom i edukacija žena.

Ciljevi edukacije:

- Pomoć zdravstvenoj službi u promociji
- Podizanje svijesti stanovništva o raku grlića maternice i mogućnosti prevencije

Sistematski, periodični pregledi zaposlenih žena jedini su način da se prevenira ova opaka bolest, jer nažalost još uvijek kod mnogih žena nije razvijena svijest o odlasku na redovne ginekološke preglede.